

סקירת שוק

מדד הפחד הישראלי

מבחן ראשון למדד VTA35

UNIQUE
ביטוח ופיננסים

ניסן סרויה

טלפון : 054-4626539

דוא"ל : nissan@unique-ins.co.il

אופיר ארונסי

טלפון : 052-5899386

דוא"ל : ofir@unique-ins.co.il

יאיר ארונסי

טלפון : 054-3559473

דוא"ל : yair@unique-ins.co.il

מהו מדד הפחד?

ביוני 2019 השיקה הבורסה בישראל מדד חדש בשם VTA35. המדד משקף את סטיית התקן ל-30 ימים הגלומה באופציות בכסף על מדד ת"א-35. כלומר הוא בוחן את התנודתיות בשווקים. כאשר מדד ה VTA35 עולה הדבר מעיד על הגדלת התנודתיות.

מדד VTA35 אומנם חדש בישראל אך מדד מסוג זה מקובל מאוד במקומות אחרים בעולם והמפורסם ביותר מבין מדדים אלו הינו מדד ה VIX האמריקאי אשר בוחן את סטיות התקן של אופציות על מדד ה S&P 500.

מאחר ומדד ה VIX מציג את השינוי בתנודתיות אשר נובע בעיקר מחששות המשקיעים בתקופת אי ודאות נהוג בעולם לכנות את המדד "מדד הפחד" ולמעשה עלייה במדד ה VIX מעיד על עלייה ברמת החששות (הפחד) של המשקיעים ויש ביכולתו לחזות את שינויי המגמה בשוק ואף ברמות גבוהות לחזות משברים קרבים.

המדד נע בין ערכים של 0 - 100 ונהוג להתייחס לכל רמה מתחת ל 20 נקודות כרמה רגועה בתנודתיות - מצב המשקף בטחון בשווקים, בעוד רמות גבוהות יותר במדד ה VIX משקפות תנודתיות גבוה יותר ומכאן עלייה ברמות הסיכון בשוק.

הרמה הגבוה ביותר עד היום במדד ה VIX האמריקאי נרשמה בחודש אוקטובר 2008 בשיאו של משבר הסאבפריים כאשר המדד זינק לרמה של כמעט 80 נקודות.

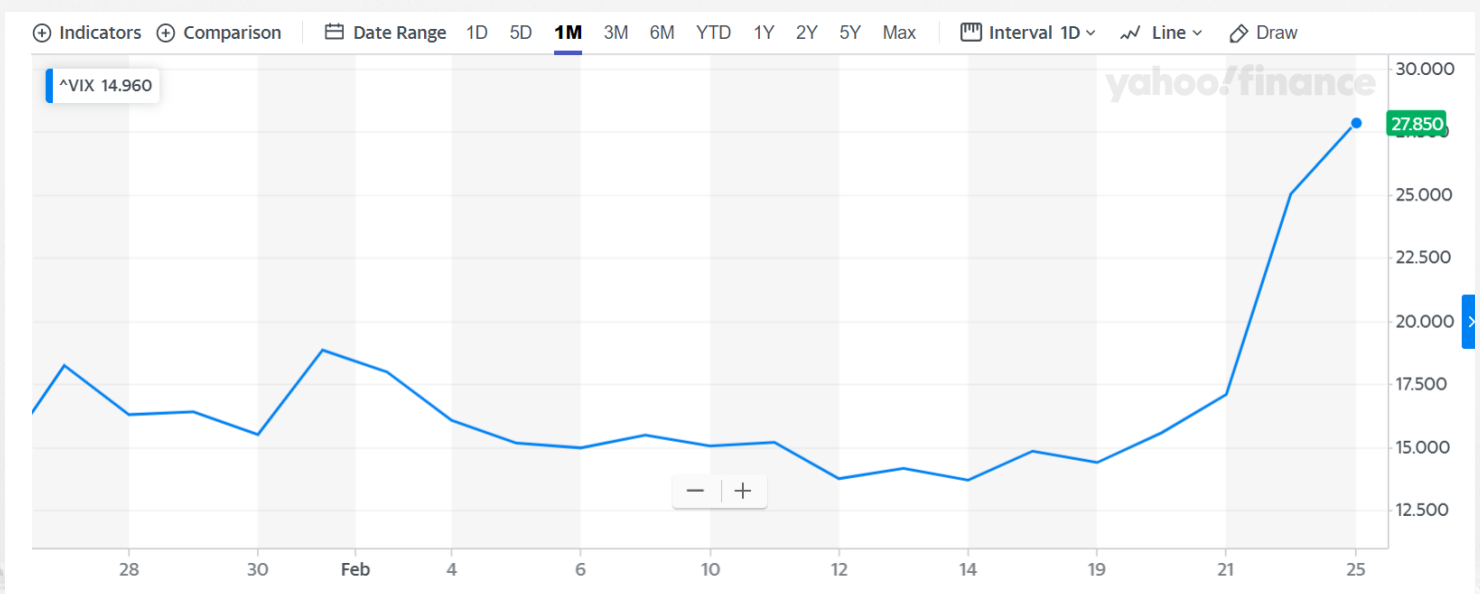

אז מה מספר לנו המדד כיום?

מאז החל משבר הקורונה מדדי הפחד לא הגיבו באופן מיידי ונראה היה בהתחלה כי שוק ההון בארץ ובעולם מגיב די באדישות למצב. תמונה זו החלה להשתנות בשבוע האחרון כאשר מדדי הפחד פרצו את רף ה-20 נקודות ונכון לכתיבת שורות אלו עומד מדד ה-VIX האמריקאי על 28.43 בעוד אחיו הצעיר מישראל, ה-VTA35 מציג תמונה צנועה יותר לאחר שעלה לרמה של 20.4 נקודות.

חשוב לציין כי רמות אלו אכן משקפות עלייה בפחד אך הן אינן חריגות. למעשה רמות דומות נרשמו במדד ה-VIX בדצמבר 2018 ואף בינואר של אותה שנה. בשני המקרים אכן ראינו ירידות בשווקים, אשר שיקפו מצב של תיקון אך בהחלט לא מצב של משבר.

התמונה המשתקפת מהקפיצה במדד הפחד מעידה כרגע יותר מכל שהשוק כבר אינו אדיש להתפשטות הקורונה ובהחלט ניתן לקבוע כי רמות הסיכון בשווקים עלו ואין להתעלם מהם.

אז מה מספר לנו מדד הפחד על העתיד ?

נכון לרגע זה חלוקים אנשי ההשקעות והכלכלנים בעולם לגבי שני תרחישים אפשריים שעתידים להתפתח ולהשפיע על הכלכלה העולמית ועל שוק ההון.

האסכולה הראשונה מעריכה כי על בסיס ניתוח אירועים דומים בעבר, כמו התפרצות הסארס ב-2002 השינוי שאנו רואים כרגע במדד נובע מהשפעות קצרות מועד בלבד שלאחריהם יחזרו השווקים להיסחר ברמתם הרגילה ומדד הפחד יחזור לרמות נמוכות יותר. תרחיש זה אכן התממש לפני כחודש כאשר בתחילת פברואר זינק מדד הפחד למספר ימים בודדים ולאחריו ירדו רמות התנודתיות והשווקים חזרו לעליות עד לשינוי שחל בשבוע האחרון.

האסכולה השנייה, שתופסת יותר ויותר תאוצה בימים האחרונים, טוענת כי לא ניתן לבחון את השפעת וירוס הקורונה בהתאם להתפרצויות דומות בעבר, לא מבחינת היקף ההתפרצות ובעיקר לא מבחינת השפעתה של סין על כלכלת העולם כיום אל מול השפעתה בעבר. יותר ויותר כלכלנים מעריכים את הנזק הכלכלי האדיר של וירוס הקורונה ככזה שיוביל את המעצמות סין וארה"ב למיתון הצפוי לרשום העדר צמיחה בלפחות שני הרבעונים הקרובים ואף מעבר לכך.

בשורה התחתונה

הנתונים של מדד הפחד אכן מציגים עלייה בסיכון וברמות החשש, אך רמתם עדיין אינה חריגה בעוצמתה ונראה כי המשקיעים עדיין מגששים באפלה ובוחנים את ההשפעה של הוירוס על שוק ההון. מדד הפחד הישראלי אף נמוך יותר בעוצמתו מזה האמריקאי. לנו נשאר רק לעקוב באופן צמוד אחר מדדים אלו ולהבין כי השמך עלייה לרמות גבוהות יותר יכול בהחלט לאשש את התרחיש שבו אנו בפתחו של אירוע עם השפעה כלכלית חריגה בעוצמתה. רמות הסיכון בשוק עלו משמעותית בשבוע האחרון והשבועות הקרובים קריטיים להבנה שלנו אודות ההשפעה ארוכת הטווח של וירוס הקורונה.

יוניק סוכנות לביטוח פנסיוני (2018) בע"מ הינה בעלת רשיון סוכן ביטוח תאגיד, המשווקת מוצרי ביטוח פנסיוני ואיננה מספקת שירותי ייעוץ פנסיוני.

אין לראות במידע הכלול בסקירה זו משום ייעוץ/שיווק השקעות ו/או פנסיוני ו/או מס או תחליף לייעוץ/שיווק כאמור אישי וספציפי לכל אדם בהתאם לנתוניו לשם רכישה ו/או ביצוע השקעות, פעולות ו/או עסקאות כלשהן או המלצה או חוות דעת באשר לכדאיות השקעה במוצרים פיננסיים מכל מין וסוג שהם. המידע הכלול בסקירה אינו מהווה תחליף לייעוץ/שיווק השקעות ו/או פנסיוני ואין לפעול על פיו אלא לאחר קבלת ייעוץ אישי המתחשב בצרכיו ובנתוניו האישיים של כל אדם.